

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Această carte a apărut cu sprijinul
LITERATURE IRELAND.

COLM TÓIBÍN
BROOKLYN

Traducere din engleză și note de
CRISTINA NICOLAE

HUMANITAS
fiction

Redactor: Anca Dumitru
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: S. Skultéty
DTP: Dragoș Dumitrescu, Veronica Dinu

Tipărit la Monitorul Oficial R.A.

COLM TÓIBÍN
BROOKLYN
Copyright © 2009 by Colm Tóibín
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2024, pentru prezenta versiune în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TÓIBÍN, COLM
Brooklyn / Colm Tóibín; trad. din engleză și note
de Cristina Nicolae. – București: Humanitas Fiction, 2024
ISBN 978-606-097-430-7
I. Nicolae, Cristina (trad.; note)
821.111

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

Pentru Peter Straus

Partea întâi

Așezată la fereastra sufrageriei de la etajul casei de pe Friary Street, Eilis Lacey își văzu sora venind grăbită de la serviciu. O privi pe Rose cum traversează strada, trecând de la soare la umbră, ținând în mână poșeta cea nouă de piele pe care și-o cumpăraseră la reducere de la Clery's, în Dublin. Rose purta pe umeri o jachetă crem. Crosele ei de golf erau în hol; în câteva minute cineva avea să o cheme, Eilis știa bine asta, iar sora ei avea să se întoarcă acasă doar după ce seara de vară se va fi încheiat.

Lecțiile de contabilitate erau pe sfârșite; Eilis ținea pe genunchi un manual despre sistemele de contabilitate, iar pe masa din spatele ei se afla un registru în care trecuse la partea de debit și credit, ca temă de casă, tranzacțiile zilnice ale unei companii ale cărei date și le notase cu o săptămână înainte, la școala profesională.

De îndată ce auzi că se deschide ușa de la intrare, Eilis coborî la parter. În hol, Rose se studia cu atenție în oglinjoara de buzunar, în timp ce-și dădea cu ruj și-și aplica fardul de ochi, înainte să se privească în oglinda mare din hol și să-și aranjeze părul. Eilis se uită în tăcere cum sora ei își umezește buzele, și apoi se mai studiază o dată în oglinjoară înainte să o pună deoparte.

Din bucătărie își făcu apariția mama lor.

— Arăți minunat, Rose, zise ea. O să fii frumoasa clubului de golf.

— Sunt moartă de foame, spuse Rose, dar n-am vreme să mănc.

— O să fac un ceai și o gustare mai târziu, special pentru tine. Eilis și cu mine o să mâncăm ceva acum.

Rose își vârî mâna în poșetă și scoase portofelul. Îl deschise și puse o monedă de un șiling pe mobila din hol.

— Asta în caz că vrei să mergi la cinema, îi zise ea lui Eilis.

— Și cu mine cum rămâne? întrebă mama ei.

— O să-ți povestească totul când se întoarce, răspunse Rose.

— Oo, tare drăguț din partea ta să zici asta! spuse mama ei.

Râdeau toate trei cu poftă când se auzi o mașină oprind în fața ușii și claxonând. Rose își luă crosesele de golf și dusă a fost.

Mai târziu, în timp ce mama ei spăla vasele și Eilis le ștergea, se auzi o altă bătaie în ușă. Eilis se duse să vadă cine e și, când deschise, dădu peste o fată pe care o știa de la băcănia Kelly's, de lângă catedrală.

— Domnișoara Kelly m-a trimis cu un mesaj, spuse fata. Vrea să vă vadă.

— Da? făcu Eilis. A zis și despre ce-i vorba?

— Nu. Doar că trebuie să mergeți acolo în seara asta.

— Și de ce vrea să mă vadă?

— O, Doamne, habar n-am, domnișoară! N-am întreb-o. Vreți să mă duc înapoi să o întreb?

— Nu, e-n regulă. Dar ești sigură că mesajul e pentru mine?

— Da, domnișoară. Spune că trebuie să treceți pe acolo.

Din moment ce oricum se hotărâse să meargă la film într-o altă seară și fiindcă i se acrise de registrul ei, Eilis își schimbă rochia, își puse o jachetă și ieși din casă. O luă la pas pe Friary Street și apoi pe Rafter Street până în Market Square, pe urmă în sus pe deal până la catedrală. Magazinul domnișoarei Kelly era închis, așa că Eilis bătu la ușa laterală ce ducea la etaj, unde știa că locuiește domnișoara Kelly. A deschis tânăra care venise mai devreme la ea acasă și i-a spus să aștepte în hol.

Eilis auzi voci și mișcare la etaj, după care fata coborî și îi zise că domnișoara Kelly o să vină în scurt timp.

O știa pe domnișoara Kelly din vedere, însă maică-sa nu-și făcea cumpărăturile în prăvălia ei, fiindcă era prea scump. Eilis mai credea și că mama ei n-o place pe domnișoara Kelly, deși nu-și putea da seama ce motiv o fi având. Umbla vorba că la domnișoara Kelly găsești cea mai bună șuncă din oraș și cel mai bun unt, cele mai proaspete produse, inclusiv smântână, dar Eilis nu-și amintea să fi intrat vreodată în prăvălie, poate cel mult să fi aruncat o privire înăuntru, când era în trecere pe acolo, și s-o fi văzut pe domnișoara Kelly la teighea.

Domnișoara Kelly coborî încet scările până în hol și aprinse lumina.

— Ei bine, spuse ea, repetând cuvintele de parcă erau un soi de salut.

Nu zâmbea.

Eilis era pe punctul să-i explice că fusese chemată acolo și să întrebe politicos dacă nu cumva era un moment nepotrivit pentru vizita ei, dar felul în care domnișoara Kelly o măsură din cap până-n picioare o convinse să nu mai spună nimic. Maniera în care se purta domnișoara Kelly o făcu pe

Eilis să se întrebe dacă nu cumva o jignise cineva din oraș și ea o confundase cu persoana respectivă.

— Uite c-ai venit, zise domnișoara Kelly.

Eilis observă mai multe umbrele negre așezate lângă cuier.

— Am auzit că nu lucrezi nicăieri, dar că te pricepi de minune la calcule.

— Chiar așa?

— Păi, cum altfel? Toată lumea din oraș vine la mine în prăvălie, toți oamenii de vază, așa că toate cele ajung la urechile mele.

Eilis se întrebă dacă nu cumva era o aluzie la faptul că maică-sa face constant cumpărături la altă băcănie, însă nu era sigură. Era greu să citești ceva pe chipul domnișoarei Kelly din cauza ochelarilor ei cu sticlă groasă.

— Iar noi ne spetim aici în fiecare duminică. Sigur, nu mai e deschis nicăieri altundeva. Și avem parte de tot soiul de oameni, buni, răi și nici-nici. De regulă, deschid după slujba de la șapte și, de când se termină slujba de la nouă și mult după slujba de la unșpe', n-ai loc să arunci un ac în prăvălia asta. O am pe Mary care mă ajută, însă-i cam înceată, ca să nu zic mai multe, așa că am căutat pe cineva isteț, cineva care să se priceapă la oameni și să dea restul corect. Dar numai duminica, atenție. În timpul săptămânii, ne descurcăm singure. Mi-ai fost recomandată. M-am interesat, am întrebat în dreapta și-n stânga; ar fi șapte lire și șase penny pe săptămână, iar pentru maică-ta ar putea fi un mic ajutor.

Eilis își zise că domnișoara Kelly vorbește de parcă i-ar descrie o ofensă ce i-ar fi fost adusă, închizând strâns gura după fiecare propoziție.

— Cam atât am avut de spus acum. Poți să-ncepi de duminică, dar hai mâine pe-aici să înveți toate prețurile, și o să-ți arătăm cum să folosești cântarul și aparatul de feliat.

O să trebuiască să-ți prinzi părul la spate și să-ți iei un halat bun de lucru de la Dan Bolger sau Burke O'Leary.

Eilis memora deja conversația, ca să le-o spună maică-sii și lui Rose; și-ar fi dorit să-i vină în minte vreo vorbă de duh, o replică isteată pe care să i-o spună domnișoarei Kelly fără să pară nepoliticoasă pe față. Rămase însă tăcută.

— Ei bine? întrebă domnișoara Kelly.

Eilis își dădu seama că nu poate refuza. Era mai bine decât nimic și, în acel moment, ea chiar n-avea nimic.

— O, da, domnișoară Kelly, spuse ea. Voi începe când doriți.

— Iar duminica poți merge la slujba de la șapte. Noi așa facem și, după ce se termină, deschidem.

— Minunat, zise Eilis.

— Atunci vino mâine. Și dacă o să fiu ocupată, o să te trimit acasă sau o să poți umple pungi cu zahăr cât aștepți. Dacă nu o să fiu ocupată, o să-ți arăt toate cele.

— Mulțumesc, domnișoară Kelly, spuse Eilis.

— Maică-ta o să fie mulțumită că ai ceva. Cât despre soră-ta, adăugă domnișoara Kelly, am auzit că-i tare pricepută la golf. Acum du-te frumușel acasă, ca o fată cuminte ce ești. Poți să ieși și singură, n-am să te conduc.

Domnișoara Kelly se răsuci pe călcâie și începu să urce încet pe scară. Eilis o luă înapoi spre casă, știind că mama ei avea să fie într-adevăr fericită că a găsit o cale să câștige niște bănuți, dar că Rose o să fie de părere că slujba în spațele tejghelei unei prăvălii nu-i suficient de bună pentru ea. Se întrebă dacă Rose o să îi spună asta verde-n față.

În drum spre casă, se opri la cea mai bună prietenă a ei, Nancy Byrne, unde dădu peste prietena lor, Annette O'Brien. Familia Byrne avea la parter o singură cameră, care servea drept bucătărie, sufragerie și cameră de zi, și era clar că Nancy

ținea să le împărtășească niște vești, unele pare-se știute deja de Annette. Nancy se folosi de sosirea lui Eilis ca pretext să iasă la plimbare și să poată vorbi fără să le audă cineva.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Eilis odată ce ieșiră în stradă.

— Să nu scoateți nici un cuvânt până nu suntem la un kilometru jumate de casă, zise Nancy. Mama știe că se întâmplă ceva, dar n-am de gând să-i spun ce.

Coborâră pe Friary Hill și traversară Mill Park Road până la râu, apoi o luară pe promenadă spre Ringwood.

— S-a sărutat cu George Sheridan, spuse Annette.

— Când? întrebă Eilis.

— Duminică seara, la dansul de la Ateneu, zise Nancy.

— Parcă n-aveai de gând să mergi.

— N-aveam, da' apoi m-am răzgândit.

— A dansat cu el toată noaptea, zise Annette.

— Nu-i adevărat, doar ultimele patru dansuri, apoi m-a condus acasă. Dar a văzut toată lumea. Mă mir că n-ai auzit nimic.

— Și ai de gând să te mai vezi cu el? întrebă Eilis.

— Habar n-am, oftă Nancy. Poate o să-l întâlnesc doar pe stradă. A trecut ieri cu mașina pe lângă mine și a claxonat. Dacă ar fi fost vreo altă fată acolo, vreau să zic o fată de seama lui, ar fi dansat cu ea, dar n-a fost nimeni. El era cu Jim Farrell, care n-a făcut altceva decât să stea și să se zgâiască la noi.

— Nu știi ce-o să zică maică-sa dacă află, spuse Annette. E o femeie îngrozitoare. Urâsc să intru în magazinul ăla când George nu-i acolo. Maică-mea m-a trimis odată la ei să iau două felii de bacon și băbătia mi-a zis că ea nu vinde baconul la felie.

Eilis le spuse atunci că i s-a oferit o slujbă în prăvălia domnișoarei Kelly, să servească în fiecare duminică clienții.

— Sper că i-ai zis ce să facă cu slujba aia! exclamă Nancy.

— I-am spus că accept. N-are ce rău să-mi facă. Ar însemna să pot merge la Ateneu pe banii mei și să nu las pe nimeni să profite de voi.

— N-a fost nimic de genul ăsta, comentă Nancy. A fost drăguț tipu'.

— Ai de gând să te vezi iar cu el? întrebă Eilis încă o dată.

— O să vii cu mine duminică seara? o întrebă Nancy pe Eilis. Poate că nici n-o să fie acolo, dar Annette nu poate veni și o să am nevoie de sprijin emoțional în caz că-i el acolo și nu o să mă invite la dans sau nici măcar n-o să se uite la mine.

— S-ar putea să fiu prea obosită după ce o să lucrez pentru domnișoara Kelly.

— Dar o să vii?

— N-am fost pe acolo de-un car de ani, zise Eilis. Nu-i suport de nici o culoare pe țărănoii ăia, iar orașenii-s și mai și. Pe jumate piliți și harnici nevoie mare să te ducă pe Tan Yard Lane.

— George nu-i așa, spuse Nancy.

— E prea cu nasu' pe sus să se apropie de Tan Yard Lane, interveni Annette.

— Poate îl întrebăm pe el dacă pe viitor are de gând să vândă baconu' la felie, spuse Eilis.

— Voi să nu-i ziceți nimic! le-o tăie Nancy. Tu chiar ai de gând să lucrezi pentru domnișoara Kelly? În cazul ăsta avem o pilă pentru baconu' feliat.

În următoarele două zile, domnișoara Kelly îi explică lui Eilis cum stă treaba cu fiecare lucrușor din magazin. Când